

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาการค้นคว้าอิสระ เรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ตามทัศนะของข้าราชการและลูกจ้าง ผู้ศึกษาจะได้นำเสนอตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การศึกษา
2. วิธีดำเนินการศึกษา
3. สรุปผลการศึกษา
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ตามทัศนะของข้าราชการและลูกจ้างองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ตามทัศนะของข้าราชการและลูกจ้างองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และระดับตำแหน่ง

วิธีดำเนินการศึกษา

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นข้าราชการและลูกจ้างสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 140 คน แบ่งเป็น ข้าราชการ 109 คน ลูกจ้าง 31 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง โดยได้รับคำปรึกษาแนะนำจากอาจารย์ผู้ควบคุมการค้นคว้าอิสระและผู้เชี่ยวชาญในการให้คำแนะนำ เพื่อพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา จากนั้นได้แจกแบบสอบถามให้ประชากรคือข้าราชการและลูกจ้างสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 140 คน แบ่งเป็น ข้าราชการ 109 คน ลูกจ้าง 31 คน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีการแจกแบบสอบถามโดยขอความอนุเคราะห์จากข้าราชการและลูกจ้างองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ตอบแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเองในระยะเวลาที่กำหนด ได้แบบสอบถามที่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้จำนวน 140 ชุด จากแบบสอบถามจำนวน 140 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) ในการดำเนินการ โดยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ แล้วประมวลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

4.1 วิเคราะห์ตัวแปรต้นโดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency)

4.2 วิเคราะห์ตัวแปรตาม โดยเกณฑ์การให้คะแนนตามลำดับความสำคัญ พิจารณาค่าคะแนนเรียงตามลำดับ หมายความว่าคุณลักษณะใดมีค่าคะแนนสูงสุดถือเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์อันดับ 1 และจัดเรียงลำดับคะแนนรองลงไปจนถึงอันดับ 10 และภาพรวมว่าคุณลักษณะใดมีค่าคะแนนสูงสุดถือเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์อันดับ 1 และจัดเรียงลำดับคะแนนรองลงไปจนถึงอันดับ 5

4.3 วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของข้าราชการและลูกจ้างที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

สรุปผลการศึกษา

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 53.57 เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.29 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 51.43 ประชากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ส่วนใหญ่ เป็นข้าราชการระดับ 6-9 คิดเป็นร้อยละ 48.57

2. จากผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาข้อที่ 1 ซึ่งศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามทัศนะของข้าราชการและลูกจ้าง จำนวน 5 ด้านคือ ด้านภาวะผู้นำ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านการบริหาร สรุปได้ดังนี้

2.1 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ตามทัศนะของข้าราชการและลูกจ้างในภาพรวมนั้น สามารถเรียงลำดับคะแนน ได้ดังนี้

2.1.1 ด้านภาวะผู้นำ

2.1.2 ด้านการบริหาร

2.1.3 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

2.1.4 ด้านมนุษยสัมพันธ์

2.1.5 ด้านบุคลิกภาพ

2.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ตามทัศนะของข้าราชการและลูกจ้างรายด้าน ดังต่อไปนี้

2.2.1 ด้านภาวะผู้นำ สามารถเรียงอันดับความสำคัญ 5 อันดับได้ดังนี้

- 1) มีวิสัยทัศน์กว้างไกลมุ่งเน้นภาพรวมขององค์กรเป็น หลักมากกว่ามองเพียงส่วนใดส่วนหนึ่ง
- 2) เป็นผู้มีการวางเป้าหมายและวางแผนอย่างชัดเจนเข้าใจ ง่ายต่อการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายนั้น ๆ
- 3) มีความยืดหยุ่นในการทำงาน คิดนอกกรอบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานมาก่อนการยึดแนวทางปฏิบัติเก่า ๆ
- 4) มีความสามารถในการสร้างทีมงานประสานความสามัคคีที่ทีมงานภายในองค์กรและร่วมฟังความเห็นของทีมงานเสมอ
- 5) มีความสามารถในการตัดสินใจและพร้อมที่จะรับผิดชอบต่อผลที่จะเกิดขึ้น

2.2.2 ด้านบุคลิกภาพ

1) มีจุดมุ่งหมายแน่นอนทำอะไรจริงจังและมีความถูกต้องตามหลักการที่เป็นไปได้ตามศักยภาพขององค์กร

2) เป็นผู้สามารถในการควบคุมอารมณ์ได้ดี ยึดแน่นเข้มใตตลอดเวลา

3) เป็นผู้มีความพินิจ พิจารณา สิ่งต่าง ๆ อย่างมี เหตุผล

4) รู้จักใช้ถ้อยคำพูดให้เหมาะสมกับกาลเทศะ

5) มีน้ำใจ โอบอ้อมอารีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา

2.2.3 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

1) มีความยุติธรรมในการบริหารงาน

2) ไม่ดำเนินการเพื่อผลประโยชน์ตนและพวกพ้อง

3) มีสติรู้จักยับยั้งชั่งใจ ไม่โกรธดูหมิ่นอย่างไร้เหตุผล

4) วางใจเป็นกลาง มี จิตใจเที่ยงธรรม ไม่เอนเอียง ด้วยความรักหรือชัง

5) มีความซื่อสัตย์ สุจริต จริงใจ

2.2.4 ด้านมนุษยสัมพันธ์

1) รู้จักควบคุมอารมณ์ตนเอง

2) มีความน่าเชื่อถือไว้วางใจและน่าเคารพ

3) มีความเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชา

4) มองโลกในแง่ดี ไม่อาฆาต

5) มีความยินดีรับฟังคำวิพากษ์ของบุคคลอื่น

2.2.5 ด้านการบริหาร

1) มีความสามารถในการวางแผน และการจัดการสมัยใหม่

2) ไม่เป็นผู้ผูกขาด ในด้านความคิดหรือ การกระทำรับฟังความคิดเห็น

รอบคอบอย่างเป็นธรรมชาติ

3) เข้าใจและสามารถแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งภายในหน่วยงานได้

อย่างเหมาะสม

4) มีความสามารถในการตัดสินใจ และวินิจฉัยสั่งการ

5) มีความรู้ความสามารถในการแนะนำ เทคนิคการปฏิบัติงานให้แก่

ผู้ใต้บังคับบัญชา ด้วยวาจาและลายลักษณ์อักษร

3. ผลการศึกษาวัตถุประสงค์ของข้อ 2 เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ตามทัศนคติของข้าราชการและลูกจ้างองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และระดับตำแหน่งพบว่า

3.1 จำแนกตามเพศ

เพศชาย มีความเห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

- 1) ด้านภาวะผู้นำ คิดเป็น (คะแนน = 316)
- 2) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม คิดเป็น (คะแนน = 268)
- 3) ด้านการบริหาร คิดเป็น (คะแนน = 259)
- 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ คิดเป็น (คะแนน = 167)
- 5) ด้านบุคลิกภาพคิดเป็น (คะแนน = 137)

เพศหญิง มีความเห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

- 1) ด้านภาวะผู้นำ คิดเป็น (คะแนน = 282)
- 2) ด้านการบริหารคิดเป็น (คะแนน = 220)
- 3) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม คิดเป็น (คะแนน = 206)
- 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ คิดเป็น (คะแนน = 135)
- 5) ด้านบุคลิกภาพคิดเป็น (คะแนน = 132)

3.2 จำแนกตามอายุ

กลุ่มอายุต่ำกว่า 30 ปี มีความเห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

- 1) ด้านภาวะผู้นำ คิดเป็น (คะแนน = 58)
- 2) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม คิดเป็น (คะแนน = 55)
- 3) ด้านการบริหาร คิดเป็น (คะแนน = 47)
- 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ คิดเป็น (คะแนน = 40)
- 5) ด้านบุคลิกภาพคิดเป็น (คะแนน = 25)

กลุ่มอายุ 31-40 ปี มีความเห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

- 1) ด้านภาวะผู้นำ คิดเป็น (คะแนน =204)
- 2) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม คิดเป็น (คะแนน = 159)
- 3) ด้านการบริหาร คิดเป็น (คะแนน = 158)
- 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ คิดเป็น (คะแนน =109)
- 5) ด้านบุคลิกภาพคิดเป็น (คะแนน = 97)

กลุ่มอายุ 41-50 ปี มีความเห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

- 1) ด้านภาวะผู้นำ คิดเป็น (คะแนน =269)
- 2) ด้านการบริหาร คิดเป็น (คะแนน = 220)
- 3) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม คิดเป็น (คะแนน = 207)
- 4) ด้านบุคลิกภาพ คิดเป็น (คะแนน =119)
- 5) ด้านมนุษยสัมพันธ์คิดเป็น (คะแนน =115)

กลุ่มอายุ 50 ปีขึ้นไป มีความเห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

- 1) ด้านภาวะผู้นำ คิดเป็น (คะแนน =67)
- 2) ด้านการบริหาร คิดเป็น (คะแนน =54)
- 3) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม คิดเป็น (คะแนน = 53)
- 4) ถัดด้านมนุษยสัมพันธ์ คิดเป็น (คะแนน =38) และลำดับที่ 5 ด้านบุคลิกภาพคิดเป็น (คะแนน =28)

3.3 จำแนกตามระดับการศึกษา

กลุ่มผู้จบการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย มีความเห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

- 1) ด้านภาวะผู้นำ คิดเป็น (คะแนน = 14)
- 2) มีคะแนนเท่ากันคือด้านบุคลิกภาพและด้านมนุษยสัมพันธ์ คิดเป็น(คะแนน= 9)
- 3) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม คิดเป็น (คะแนน = 7)
- 4) ด้านการบริหาร คิดเป็น (คะแนน = 6)

กลุ่มผู้จบการศึกษาระดับ ปวช./ปวส./อนุปริญญาตรี มีความเห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

- 1) ด้านภาวะผู้นำ คิดเป็น (คะแนน = 200)
- 2) ด้านการบริหาร คิดเป็น (คะแนน = 168)
- 3) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม คิดเป็น (คะแนน = 137)
- 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ คิดเป็น (คะแนน = 109)
- 5) ด้านบุคลิกภาพ (คะแนน = 83)

กลุ่มผู้จบการศึกษาระดับ ปริญญาตรี มีความเห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

- 1) ด้านภาวะผู้นำ คิดเป็น (คะแนน = 306)
- 2) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม คิดเป็น (คะแนน = 256)
- 3) ด้านการบริหาร คิดเป็น (คะแนน = 241)
- 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ คิดเป็น (คะแนน = 142)
- 5) ด้านบุคลิกภาพ (คะแนน = 135)

กลุ่มผู้จบการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความเห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

- 1) ด้านภาวะผู้นำ คิดเป็น (คะแนน = 78)
- 2) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม คิดเป็น (คะแนน = 74)
- 3) ด้านการบริหาร คิดเป็น (คะแนน = 64)
- 4) มีคะแนนเท่ากันคือด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านบุคลิกภาพ

คิดเป็น (คะแนน = 42)

3.4 จำแนกตามระดับตำแหน่ง

กลุ่มข้าราชการระดับ 1-3 มีความเห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

- 1) มีคะแนนเท่ากันคือด้านภาวะผู้นำและด้านคุณธรรมและจริยธรรม คิดเป็น (คะแนน = 37)
  - 2) ด้านการบริหาร คิดเป็น (คะแนน = 35)
  - 3) ด้านมนุษยสัมพันธ์ คิดเป็น (คะแนน = 23)
- และลำดับสุดท้ายคือ ด้านบุคลิกภาพคิดเป็น (คะแนน = 18)

กลุ่มข้าราชการระดับ 4-5 มีความเห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายก
องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

- 1) ด้านภาวะผู้นำ คิดเป็น (คะแนน = 136)
- 2) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม คิดเป็น (คะแนน = 104)
- 3) ด้านการบริหาร คิดเป็น (คะแนน = 87)
- 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ คิดเป็น (คะแนน = 70)
- 5) ด้านบุคลิกภาพ (คะแนน = 68)

กลุ่มข้าราชการระดับ 6-9 มีความเห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายก
องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

- 1) ด้านภาวะผู้นำ คิดเป็น (คะแนน = 286)
- 2) ด้านการบริหาร คิดเป็น (คะแนน = 238)
- 3) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม คิดเป็น (คะแนน = 237)
- 4) ด้านบุคลิกภาพ คิดเป็น (คะแนน = 130)
- 5) ด้านมนุษยสัมพันธ์ (คะแนน = 129)

กลุ่มลูกจ้าง มีความเห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

- 1) ด้านภาวะผู้นำ คิดเป็น (คะแนน = 139)
- 2) ด้านการบริหาร คิดเป็น (คะแนน = 119)
- 3) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม คิดเป็น (คะแนน = 96)
- 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ คิดเป็น (คะแนน = 80)
- 5) ด้านบุคลิกภาพ (คะแนน = 53)

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์
ตามทัศนะของข้าราชการและลูกจ้าง สามารถอภิปรายผล ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์
ตามทัศนะของข้าราชการและลูกจ้างองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ตามที่
 ทิศนะของข้าราชการและลูกจ้างในภาพรวมนั้น สามารถเรียงลำดับความสำคัญ ได้ดังนี้
 ด้านภาวะผู้นำ ด้านการบริหาร ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านมนุษยสัมพันธ์
 ด้านบุคลิกภาพ ซึ่งสอดคล้องกับเอกชัย ธนผลผดุงกุล (2548 : 60) ได้กำหนดคุณสมบัติ
 ของผู้เป็นหัวหน้าและประเภทของหัวหน้า ดังนี้ รู้วิธีแก้ปัญหาหรือหลีกเลี่ยงปัญหาเกี่ยวกับ
 งานนั้น เชี่ยวชาญด้านมนุษยสัมพันธ์ รู้จักรรรมชาติของคน รู้จักนิสัยใจคอของลูกน้อง
 รู้วิธีใช้คน รู้วิธีแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง เชี่ยวชาญในด้านความคิด คือมีความคิดริเริ่ม
 มองการณ์ไกล ไวต่อสัญญาณแจ้งเหตุ และยังคงสอดคล้องกับสำหรับ บาร์นาร์ด (Barnard.
 อ่างใน ภิญญา สาร. 2526 : 164-166) ได้กล่าวว่าผู้นำต้องมีคุณสมบัติพิเศษนอกเหนือจาก
 คุณสมบัติอื่น คือ ความสามารถในการตัดสินใจ หมายถึง ตัดสินใจถูกต้องและรวดเร็ว
 มีเหตุผล ซึ่งการรู้จักตัดสินใจเป็นลักษณะหนึ่งของความเชื่อมั่นในตนเอง ความสามารถในการ
 การจูงใจคน หมายถึง ความสามารถในการโน้มน้าวจิตใจให้ผู้ร่วมงานร่วมมือร่วมใจกัน
 ปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบ หมายถึง ผู้นำที่ดีต้องรับผิดชอบเมื่อผิดพลาดและเต็มใจรับคำ
 ตาหนิ ขณะเดียวกันเมื่อรับหน้าที่ใดมาแล้ว ต้องทำให้ดีที่สุด ไม่ละเลยทอดทิ้ง ความฉลาด
 และไหวพริบ หมายถึง มีความรอบรู้ในเรื่องต่าง ๆ ทันโลก ทันเหตุการณ์ มีความคิดริเริ่ม
 สร้างสรรค์ มีความสามารถในการวินิจฉัยสั่งการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านายกองค์การบริหาร
 ส่วนจังหวัดเป็นตำแหน่งทางการเมือง ไม่ได้พิจารณาจากความรู้ความสามารถ อาจเป็นโดย
 บารมีตนเองและครอบครัว การมีฐานะดี บารมีของนักการเมืองระดับชาติ มาจากบุคคลหลาย
 อาชีพ ฉะนั้นบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์จึงมีความคาดหวังที่จะได้นายก
 องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีภาวะความเป็นผู้นำ เพื่อการปฏิบัติงานจะได้เป็นไปอย่างราบรื่น
 สามารถพอใจบรรลุเป้าหมาย ผู้ได้บังคับบัญชาทำงานด้วยความสบายใจ

คุณลักษณะด้านภาวะผู้นำ บุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ส่วนใหญ่
 เห็นว่า ผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดควรมีคุณลักษณะในด้านความ
 เป็นผู้นำ คือมีวิสัยทัศน์กว้างไกลมุ่งเน้นภาพรวมขององค์กรเป็นหลักมากกว่ามองเพียงส่วนใด
 ส่วนหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับ ศุภวรรณ วรรณสุนทร (2547 : บทคัดย่อ) คุณลักษณะที่พึง
 ประสงค์ของผู้ว่าราชการจังหวัดกรุงเทพมหานคร ต้องมีความเป็นผู้นำทั้งด้านวิสัยทัศน์
 การบริหารงานและการตัดสินใจและสอดคล้องกับ และสอดคล้องกับ ริกเคทท์ (อ้างถึงใน
 สำราญ วัลลภานนท์, 2548 : 15-16) เสนอว่าผู้นำที่มีคุณภาพและนำไปสู่ความสำเร็จนั้น
 มี 5 ประการ คือ 1. มีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 2. มีทักษะด้านเทคนิคและมนุษยสัมพันธ์

3. มีทักษะด้านเทคนิค 4. มีทักษะด้านความคิด – เทคนิค 5. มีทักษะด้านความคิด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดในยุคโลกาภิวัตน์ จำเป็นต้องเป็นคนมีวิสัยทัศน์ มองอนาคต เป็นคนที่มีความคิดริเริ่ม ไม่มองอะไรแคบ ๆ ไม่เป็นคนคิดคั่นๆ ละเอียดรอบคอบ เป็นผู้ที่มีใจเปิดกว้าง มองการณ์ไกล สามารถวางแผนอนาคตขององค์กรและพัฒนาองค์กรให้เจริญก้าวหน้า นำไปสู่ความทันสมัยและทันต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคม

คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ บุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ส่วนใหญ่เห็นว่า ผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดควรมีคุณลักษณะในด้านบุคลิกภาพ คือ มีจุดมุ่งหมายแน่นอนทำอะไรจริงจังและมีความถูกต้องตามหลักการที่เป็นไปได้ตามศักยภาพขององค์กร สอดคล้องกับลักษณะบุคลิกภาพที่ดี แอนดรู คาร์เนกี (อ้างถึงในสารานุกรม วัตลานนท์ 2548 :18-19) ผู้ประสบความสำเร็จจากธุรกิจอันยิ่งใหญ่ในประเทศสหรัฐอเมริกา ขอมรับว่าบุคลิกภาพเป็นความสำคัญอันดับแรกที่จะทำให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จ คือ มีจุดมุ่งหมายทำอะไรจริงจัง และสอดคล้องกับ กิติพันธ์ รุจิรกุล (2547 : 166) กล่าวว่า ด้านสติปัญญา เราจะต้องเป็นคนมีความรอบรู้ มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทำในสิ่งที่มีประโยชน์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในปัจจุบันองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่รัฐบาลกระจายอำนาจให้อิสระในการปกครองตนเอง มีหน้าที่รับผิดชอบพื้นที่ในระดับจังหวัด ในการบริหารงานนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดต้องปรับเปลี่ยนแนวความคิดในการบริหารให้มีรูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมหรือเหตุการณ์ เพื่อสร้างโอกาสใหม่ๆ และสร้างเข้มแข็งให้แก่องค์กรต่อไปในอนาคต

คุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรม บุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ส่วนใหญ่เห็นว่า ผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดควรมีคุณลักษณะในด้านคุณธรรมและจริยธรรม คือ มีความยุติธรรมในการบริหารงาน สอดคล้องกับ เมธีเนื่อง โคราช (2543 : บทคัดย่อ) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรเป็นผู้ที่มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต มีเหตุผล กระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและสอดคล้องกับ ฉลอง มาวีรีดา (2534 : 3-4) คุณลักษณะของผู้บริหารควรยึดหลัก พรหมวิหาร 4 คือ ต้องมีอุเบกขา คือ ความวางใจเป็นกลาง มีจิตใจเที่ยงธรรม ไม่เอนเอียงด้วยความรักหรือชัง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ใต้บังคับบัญชามีความต้องการและความคาดหวังในตัวผู้บริหาร ในฐานะผู้ทำหรือผู้บริหารที่จะสามารถพาองค์กรไปสู่ความเจริญได้ในการปฏิบัติงานจะสามารถครองใจผู้ใต้บังคับบัญชาได้ ต้องมีความยุติธรรมในการ

บริหารงาน ไม่เป็นคนลำเอียง จะสามารถลดความขัดแย้งในการทำงาน ทำให้
 ผู้ใต้บังคับบัญชามีความสุขและกำลังใจทำงาน ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความไว้วางใจพร้อมที่จะ
 ปรึกษาได้ทุกเรื่องเมื่อมีปัญหาและอุปสรรค ไม่ว่าเรื่องส่วนตัวหรือการทำงานเพราะเชื่อว่า
 ได้รับความเป็นธรรม

คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ บุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์
 ส่วนใหญ่เห็นว่า ผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดควรมีคุณลักษณะใน
 ด้านมนุษยสัมพันธ์ คือ รู้จักควบคุมอารมณ์ตนเอง สอดคล้องกับ อนเนก สุวรรณบัณฑิตและ
 คณะ (2548 : 121-122) ได้กล่าวถึงหลักมนุษยสัมพันธ์ ทำให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานด้วยกันมีความ
 เข้าใจและสมานสามัคคีในการทำงาน คือ ต้องรู้จักควบคุมตนเอง และสอดคล้องกับ ไพฑูรย์
 เจริญพันธุ์วงศ์ (2528 : 129-130) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้บริหารที่มีพฤติกรรมของผู้
 ที่นำมาใช้ในเรื่องมนุษยสัมพันธ์ว่าเพราะผู้บริหารจะต้องเกี่ยวข้องกับบุคลากรหลายฝ่าย
 ถ้าผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์ดีในการบริหารจะช่วยให้ผู้บริหารได้รับความร่วมมือในการ
 ดำเนินงานและประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี พฤติกรรมดังกล่าวคือ มีความสามารถในการ
 การรักษาอารมณ์ รู้จักข่มระงับอารมณ์ มีอารมณ์ขัน และสอดคล้องกับ จันทราณี สงวนนาม
 (2545 : 219) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่สำคัญของผู้บริหารในด้านมนุษยสัมพันธ์ที่สามารถ
 บันดาลให้งานสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ ไม่แสดงอารมณ์และติเตียน
 ผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่ทับถมเมื่อเห็นว่าทำผิด และรู้จักให้อภัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า
 นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้รับเลือกตั้งมาจากประชาชนโดยตรง เป็นบุคคลที่
 ประชาชนให้ความไว้วางใจ และเป็นที่น่าสนใจเป็นพิเศษ การดำเนินชีวิตประจำวัน และการ
 ปฏิบัติงานจำเป็นต้องติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่นหรือหน่วยงานอื่น ๆ หลายหน่วยงาน
 ซึ่งต้องพบกับผู้คนหลากหลายต้องตอบสนองความต้องการของประชาชนที่เลือกตั้งเข้ามาช่วย
 บริหารท้องถิ่นในการทำงานร่วมกับคนอื่นจำเป็นต้องมีความสามารถในการรู้จัก
 ควบคุมอารมณ์ตนเอง และหากผู้บริหารไม่รู้จักควบคุมอารมณ์ตนเองจะทำให้การทำงานของ
 ผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นไปด้วยความลำบาก ไม่สามารถทำงานตอบสนองนโยบายได้ ฉะนั้นจึงมี
 ความพึงพอใจที่จะทำงานภายใต้การนำของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่รู้จักควบคุม
 อารมณ์ตนเอง

คุณลักษณะด้านการบริหาร บุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ส่วน
 ใหญ่เห็นว่า ผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดควรมีคุณลักษณะใน
 ด้านการบริหาร คือ มีความสามารถในการวางแผน และการจัดการสมัยใหม่ สอดคล้องกับ

วีระ ภูระหงษ์ (2550 : บทคัดย่อ) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกเทศมนตรี ด้านบริหาร การวางแผนดำเนินงานอย่างมีระบบ การเป็นผู้มีความสามารถแก้ไขความขัดแย้งและการเป็นผู้ ที่เข้าใจระบบการบริหารและสอดคล้องกับเกณฑ์ (อ้างถึงในจักรพรรดิ วัฒนา 2530 : 33-34) ได้กล่าวถึงทักษะของผู้บริหาร ทักษะเชิงเทคนิค คือความสามารถในการใช้ความรู้ ใช้ เครื่องมือ ระเบียบวิธีการปฏิบัติงานเป็นความสามารถในการใช้เทคนิค วิธีการทำงานที่ เหมาะสม ให้งานบรรลุผลสำเร็จ ประกอบด้วย การวางแผน กระบวนการกลุ่มและคิดต่อสื่อ ความหมายและการจัดการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบทบาทของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด จะต้องสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ตามระเบียบและกฎหมายที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติ องค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2546 ควบคุมและ รับผิดชอบในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามกฎหมาย เป็นผู้ปกครอง บังคับบัญชาข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดและมอบหมายหน้าที่ให้ปลัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดและหัวหน้าส่วนราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด รับผิดชอบในการบริหารกิจการของ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ข้าราชการและลูกจ้างจึงมีความคาดหวังอยากได้นายกองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดที่มีความสามารถในการวางแผน และการจัดการสมัยใหม่ เพื่อจะได้พัฒนาองค์กร ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด กาฬสินธุ์ตามทัศนคติของข้าราชการและลูกจ้างองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และระดับตำแหน่ง พบว่า

เพศ ผลการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์จำแนกตามเพศ พบว่าเพศชายและเพศ หญิงต้องการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ที่พึงประสงค์มากที่สุดคือ ด้านภาวะ ผู้นำ

อายุ ผลการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์จำแนกตามอายุ พบว่าต้องการนายก องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ที่พึงประสงค์มากที่สุดคือ ด้านภาวะผู้นำ

ระดับการศึกษา ผลการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าต้องการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ที่พึงประสงค์มากที่สุดคือ ด้านภาวะ ผู้นำ

ระดับตำแหน่ง ผลการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์จำแนกตามระดับตำแหน่ง พบว่าต้องการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ที่พึงประสงค์มากที่สุดคือ ด้านภาวะ ผู้นำ

จากผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ตามทัศนะของข้าราชการและลูกจ้างองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และระดับตำแหน่ง พบว่าบุคลากรส่วนใหญ่ต้องการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่พึงประสงค์มากที่สุดคือ ด้านภาวะผู้นำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตั้งขึ้นมาตั้งแต่ พ.ศ.2498 ซึ่งได้มีการจัดตั้งมาเป็นเวลานาน ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่าอายุของประชากรส่วนใหญ่ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่ง ส่วนใหญ่ใกล้เคียงกัน ข้าราชการและลูกจ้างองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ส่วนใหญ่ที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีวุฒิการศึกษาส่วนมากระดับปริญญาตรี แต่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ ผ่านและได้เห็นแนววิธีการทำงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาหลายคน ย่อมรับรู้บทบาทอำนาจหน้าที่ของกันและกัน ในขณะเดียวกัน ข้าราชการและลูกจ้างมีอายุต่ำกว่า 41 ปีลงไป มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย ผ่านและได้เห็นแนววิธีการทำงานของผู้บริหารมาไม่กี่คน แต่อาศัยว่ามีการศึกษาระดับปริญญาตรี เรียนรู้วิชาการทางทฤษฎีและนำมาใช้คิดเป็นกรอบแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังนั้นจึงต้องการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่พึงประสงค์มากที่สุดคือด้านภาวะผู้นำ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ตามทัศนะของข้าราชการและลูกจ้าง ซึ่งเป็นแนวทางให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนำไปพัฒนาคน พัฒนาคณะและพัฒนางาน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้อย่างมีคุณภาพ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ต้องศึกษาปรับเปลี่ยนและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ โดยต้องเข้าใจปัญหาความต้องการของผู้ได้บังคับบัญชาและสามารถให้ความช่วยเหลือตามบทบาทหน้าที่ เนื่องจากข้าราชการและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานมีความคาดหวังในตัวผู้บริหารมาก กอปรกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปัจจุบันมีงบประมาณ มีการคัดเลือกบุคลากรและมีการบริหารงานเป็นองค์กรอิสระ โดยตัวแทนของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นเอง

1.2 ควรนำผลการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สำคัญ ๆ ในอันดับ 1 ของคุณลักษณะด้านภาวะผู้นำ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านการบริหาร มาจัดทำรายละเอียดเพื่อวางแผน กำหนดแนวทางในการพัฒนา นายกองตรีการบริหารส่วนจังหวัดให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในคราวต่อไป

2.1 ควรศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองตรีการบริหารส่วนจังหวัดตาม ทักษะของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง คุณลักษณะด้านส่วนตัว เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ

2.2 โดยที่คุณลักษณะของผู้บริหารมีความเกี่ยวข้องข้องกับการปฏิบัติงานตามบทบาท หน้าที่ของผู้บริหารและมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของงาน ในการวิจัยครั้งต่อไป จึงควรวิจัยเพื่อ ศึกษาอิทธิพลของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าว มีผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือไม่เพียงใด ทั้งนี้เพื่อเป็นการยืนยันว่าคุณลักษณะที่ค้นพบ จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่จริง

2.3 เนื่องจากในปัจจุบัน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้ใช้แนวคิดธรรมาภิบาล มาเป็นอุดมคติของผู้นำองค์กรปกครองท้องถิ่น องค์กรการบริหารส่วนจังหวัดเป็นองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง จึงควรมีการศึกษาถึงจริยธรรมการบริหารแบบธรรมาภิบาล ให้มีรายละเอียดลงลึกมากขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ต่อนโยบายในการบริหารท้องถิ่นต่อไป